

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

PMI 51,2'ye geriledi

Ekim 2021

Önemli Noktalar:

- Üretim son 5 ayda ilk kez yavaşladı
- İhracattaki büyümeye rağmen yeni siparişler hız kesti
- Hem nihai ürün fiyatları hem de girdi maliyetlerinde daha keskin artışlar kaydedildi

Özet:

İstanbul Sanayi Odası ve IHS Markit'ten elde edilen son PMI® anket verilerine göre tedarik zincirlerindeki aksamaların talep ve üretimi sınırladığı Ekim ayında Türk imalat sektörü yavaşlama sinyali verdi. Ham madde teminindeki aksamalar ve Türk lirasındaki değer kaybı enflasyonist baskıların artmasına neden oldu.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), imalat sanayinin kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış tek rakamlı, bileşik performans göstergesidir. Manşet gösterge; yeni siparişler, fabrika çıkışları, istihdam, tedarikçilerin teslim süresi ve satın alma stokları gibi göstergelerden elde edilmektedir. 50,0 değerinin üzerinde ölçülen tüm rakamlar sektörde genel anlamda iyileşmeye işaret etmektedir.

Ekim'de manşet PMI 51,2 ile üst üste beşinci ay eşik

değer 50,0'nin üzerinde gerçekleşmekle birlikte Eylül ayındaki 52,5 seviyesine göre düşüş gösterdi.

Sektördeki yavaşlama belirtileri özellikle üretim ve yeni siparişlere ilişkin verilerde ön plana çıktı. Her iki gösterge de yılın son çeyreğinin başlangıcında hız kaybetti. Girdi temininde yaşanan zorluklar ve döviz kurlarındaki olumsuz dalgalanmalar aktiviteyi sınırladı ve üretim hacmi son 5 ayda ilk kez azaldı.

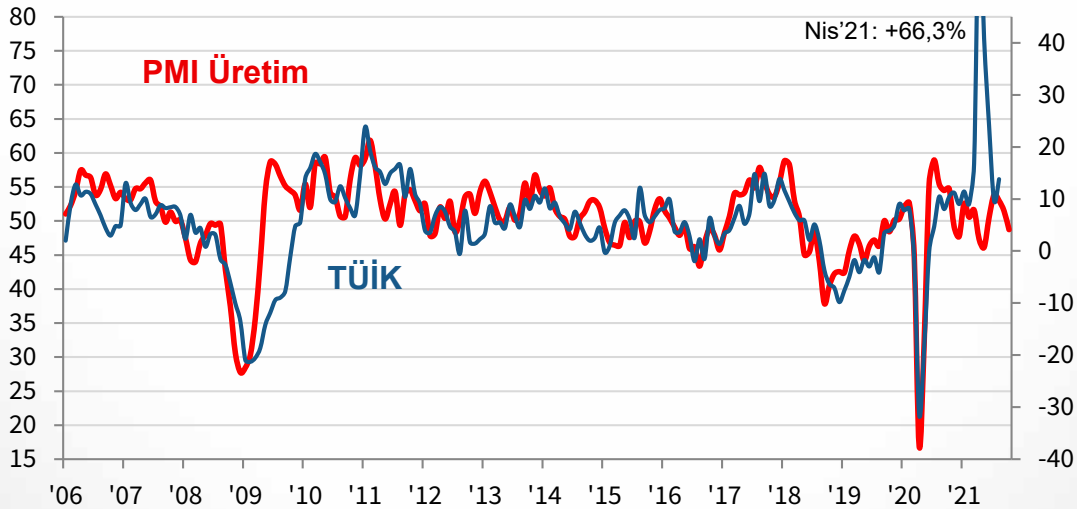
Söz konusu gelişmeler yeni siparişlerin de ılımlı düzeyde olmakla birlikte yavaşlamasına yol açtı. Firmalar yeni siparişleri kısıtlayan etmenler arasında özellikle elektronik parça tedarikindeki yetersizliklere işaret etti. Diğer yandan, toplam yeni siparişlerdeki görünümün aksine yeni ihracat siparişlerinde artış güçlü şekilde devam etti.

Ekim ayında tedarik zincirlerindeki gecikmeler sektör

Tarihsel bakış:

PMI Üretim Endeksi, 50 = değişme yok

Sanayi Üretimi, % yıl/yıl

Yayın yasağının geçerli olduğu tarih ve saat: 10:00 (İSTANBUL) / 0700 (UTC) 1 Kasım 2021

TURKIYE

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

içerisinde yaygın olarak devam etti ve teslimat süreleri Eylül ayına kıyasla daha yüksek oranda arttı. Tedarikçilerden gelen bildirimler, malzeme temininde zorluklar yaşandığı yönündeydi. Bunun yanı sıra nakliye sıkıntılarının ve mal ithalatında yaşanan sorunların da teslimat sürelerinin artmasında rol oynadığı ifade edildi.

Arz kısıtları talep ve üretim hacimlerini sınırlamanın yanı sıra fiyat artışlarına da yol açtı. Girdi maliyetleri keskin bir şekilde arttı ve bu artış son üç ayın en yüksek oranında kaydedildi. Türk lirasındaki değer kaybı da girdi fiyatlarındaki yükselişin temel sebeplerinden biri oldu. Bunun sonucunda firmalar kendi satış fiyatlarını artırdı ve enflasyon oranı Eylül 2018'den beri en yüksek seviyeye ulaştı.

Gelecekteki olası fiyat artışlarına ve ham madde arz kısıtlarına karşı güvenlik sağlama çabaları, girdi stoklarının aylık bazda üst üste üçüncü kez artmasına yol açtı. Söz konusu artışın hızı, Eylül'de kaydedilen 45 aylık rekor düzeyinin hemen altında kaydedildi.

Yorum:

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Son aylarda dikkat çektiğimiz arz kısıtları, Türk imalat sektörünü gerçekten olumsuz etkilemeye başladı. Elektronik parçalar gibi bazı önemli ürünler çoğu zaman temin edilemezken bu durum üretim ve yeni sipariş hacimlerini sınırlıyor.

Ürün temin edebildikleri durumlarda ise firmalar, Türk lirasındaki değer kaybının güçlendirdiği enflasyonist baskılar sonucu giderek daha yüksek fiyatlar ödemek zorunda kalıyorlar.

Son PMI anketinin yeni ihracat siparişlerinde devam eden artış gibi olumlu bir gelişme içermesine rağmen, yılın dördüncü çeyreği firmalar için zor geçecek gibi görünüyor.”

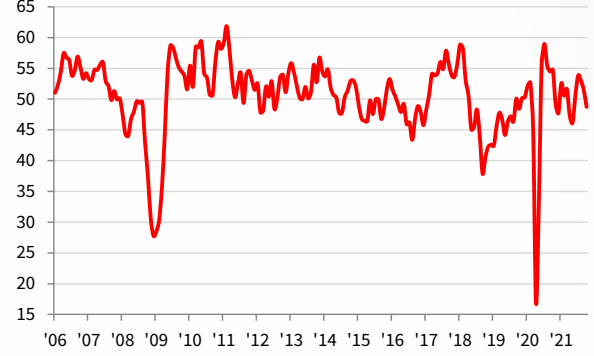
İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

Üretim Endeksi

S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıların üretimi, önceki dört ay boyunca arttıktan sonra Ekim'de yavaşladı. Bazı firmalar üretimi artırmış olsa da diğerleri ham madde teminindeki zorluklar ve döviz kurlarındaki dalgalanmaların üretim hacimlerinde düşüşe yol açtığını belirtti.

mev.arı. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

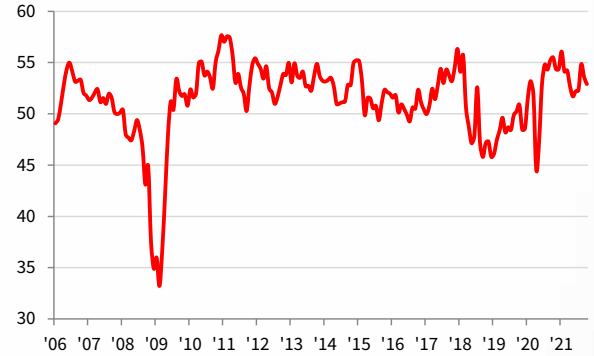

İstihdam Endeksi

S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları Ekim ayındaki artışla birlikte istihdamı son 17 ay boyunca genişletti. İstihdam artışı, son iki aydır yavaşlamasına ve Temmuz ayından beri en düşük hızda gerçekleşmesine rağmen güçlü düzeyde kaydedildi. Birçok katılımcı firma, kapasite artırma çabası içerisinde olduğunu bildirdi.

mev.arı. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

Daha fazla bilgi için lütfen iletişime geçiniz:

İstanbul Sanayi Odası

Nesrin Akçay, Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şb. Md.
Tel.: +90 212 252 2900 Dahili: 180
Email: nakcay@iso.org.tr

IHS Markit

Andrew Harker, Economics Director
Telephone +44 1491 461 016
Email: andrew.harker@ihsmarkit.com

Joanna Vickers, Corporate Communications
Telephone +44 207 260 2234
Email: joanna.vickers@ihsmarkit.com

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

İstanbul Sanayi Odası

Kurulduğu 1952 yılından bu yana üyelerinin Türkiye ekonomisine katkılarından aldığı güçle faaliyetlerini sürdüren İstanbul Sanayi Odası (İSO), Türkiye'nin en büyük sanayi odası, Türk sanayisinin de en güçlü temsilcilerinden biridir. İSO üyeleri tarafından yaratılan katma değer Türkiye sanayi sektörü katma değeri içindeki payı %40'ın üzerindedir. İSO üyeleri Türkiye sanayi sektörü üretiminin yaklaşık %35'ini gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun %36'sı İSO üyelerinden oluşmaktadır.

İstanbul Sanayi Odası, üyelerine yenilikçi hizmetler sunarak, sanayimizin sürdürülebilir gelişmesini desteklemekte ve rekabet gücünün gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Bu amaçla; inovasyon, teknoloji geliştirme, üniversite-sanayi işbirliği, mesleki eğitim, uluslararası ilişkiler, çevre ve enerji gibi sanayimize için hayati önem taşıyan konularda yurt içi ve uluslararası ortaklıklarla yeni projeler ve hizmetler geliştirerek sanayicilerimizin kullanımına sunmaktadır.

İstanbul sanayisi ile ilgili en geniş bilgi birikimine sahip olan İSO, gerçekleştirdiği ekonomik araştırmalar ve derlediği verilerle bir yandan sanayicilerimize yön gösterirken diğer yandan ekonomi ve sanayi politikalarının şekillenmesine katkıda bulunmaktadır.

IHS Markit Hakkında:

IHS Markit (NYSE: INFO), dünya ekonomisine yön veren pazarlar ve sektörler hakkında bilgi, analiz ve çözümler üreten dünya lideri bir şirkettir. Finans dışı özel sektör, finans sektörü ve kamudan oluşan geniş müşteri yelpazesine operasyonel verimliliklerini artırmalarını, sağlıklı ve bilgili karar almalarını sağlayacak yeni nesil bilgi, analiz ve çözümler sunmaktadır. IHS Markit'in özel sektör ve kamuda 50.000'den fazla müşterisi bulunmaktadır. Fortune Global 500'ün yüzde 80'ine ve dünyanın lider finans kuruluşlarına hizmet vermektedir.

IHS Markit, IHS Markit Ltd.'nin veya bağlı kuruluşlarının kayıtlı ticari markasıdır. Diğer bütün şirket ve ürün isimleri ilgili sahibin ticari markası olabilir. Copyright © 2021 IHS Markit Ltd. Tüm Hakları Saklıdır.

PMI Hakkında:

Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®)lar anketleri artık Euro Bölgesi gibi önemli bölgeler dâhil olmak üzere, 40'dan fazla ülkede yayınlanacak. Bu anketler, güncel, doğru ve genellikle benzersiz aylık ekonomik eğilim göstergeleri sunabilme kapasitesi sayesinde, merkez bankaları yanında, mali piyasalar ve ticari karar vericiler tarafından dünyada en çok takip edilen iş anketi unvanına sahiptir. Daha fazla bilgi için: <https://ihsmarkit.com/products/pmi.html>.

Veri ve Sunum Yöntemi ile İlgili Notlar:

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI® (Satın Alma Yöneticileri Endeksi™) IHS Markit tarafından üretilmiştir. Rapor, Türkiye imalat sektöründe yer alan 400'ün üzerinde şirketten oluşan temsili panelden elde edilen orijinal anket verilerini içermektedir. Panel, Türk Gayri Safi Yurt İçi Hasılasına (GSYİH) olan endüstriyel katkısı baz alınarak, Standart Sanayi Sınıflandırma grubuna (SIC – Standard Industrial Classification) göre tabakalandırılmıştır.

Anket cevapları, eğer mevcutsa, ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. 'Raporda' tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında arttı/daha iyi cevabını verenlerle azaldı/daha kötü oldu cevabını verenler arasındaki net fark ve 'yayılmı' endeksi sunulmaktadır. Bu endeks, olumlu cevapların sayısı ve 'aynı kaldı' cevabını verenlerin yarısının toplamından oluşmaktadır.

Yayılmı endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin hüküm süren yönünü gösteren pratik özet niteliğinde bir ölçüdür. 50 değerinin üzerinde ölçülen endeks bu değişimde artış olduğunu, 50 değerinin altında ölçülen endeks ise genel anlamda düşüş olduğunu göstermektedir.

IHS Markit, ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde herhangi bir değişiklik yapmamaktadır, ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir. Temel rakamlara (düzeltilmemiş) ilişkin tarihsel veriler, ilk yayımlanan mevsimlik etkilerden arındırılmış seriler ve sonradan revize edilen veriler IHS Markit abonelerine sunulmaktadır. Lütfen economics@markit.com adresi ile irtibata geçin.

IHS Markit Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI®) şu ağırlıklarda, beş ayrı bireysel endeksin ağırlıklandırılması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir: Yeni Siparişler - 0,3, Fabrika Çıktıları - 0,25, İstihdam - 0,2, Tedarikçilerin Teslim Süresi - 0,15, Satın Alınan Stok Malları - 0,1, ve bu hesaplarda Tedarik Süresi endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir.

Ekim verileri 12-22 Ekim 2021 tarihleri arasında toplanmıştır.

Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®) anket yöntem bilimi, satış, istihdam, envanter ve fiyatlar gibi değişkenleri takip ederek, özel ekonomi sektöründe neler olup bittiğinin mümkün olan en güncel göstergesini sunma konusunda olağanüstü saygınlık kazanmıştır. Endeksler, ticaret koşullarını daha iyi anlayarak, kurumsal ve yatırım stratejisini yönlendirmek amacıyla işletmeler, hükümetler ve finansal kurumlarda hizmet veren ekonomi analistleri tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Özellikle birçok ülkede merkez bankaları (Avrupa Merkez Bankası dâhil) bu verileri kullanarak faiz oranları hakkında kararlar vermektedirler. PMI anketleri, her ay yayımlanan ekonomik koşulların ilk göstergeleri olup, bu nedenle hükümet organları tarafından üretilen kıyaslanabilir verilerden çok daha önce elde edilebilmektedir.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu fikri mülkiyet hakları IHS Markit şirketine aittir veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. Önceden IHS Markit'in izni alınmaksızın, kopyalama, dağıtma veya yayınlama dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, buradaki verilerin herhangi bir şekilde izinsiz kullanılması yasaktır. Buradaki içerik veya bilgiler ("veriler"), verilerdeki hatalar, yanlışlıklar, ihmaller veya gecikmeler nedeniyle veya bunlarla ilgili olarak, veya buna dayanarak gerçekleştirilen eylemler nedeniyle IHS Markit'in herhangi bir yükümlülüğü veya sorumluluğu bulunmamaktadır. IHS Markit, verilerin kullanılmasından kaynaklanan herhangi bir özel, arzi veya dolaylı kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Purchasing Managers' Index™ ve PMI® Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. İstanbul Sanayi Odası yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. IHS Markit, IHS Markit Ltd.'nin veya bağlı kuruluşlarının kayıtlı ticari markasıdır.